

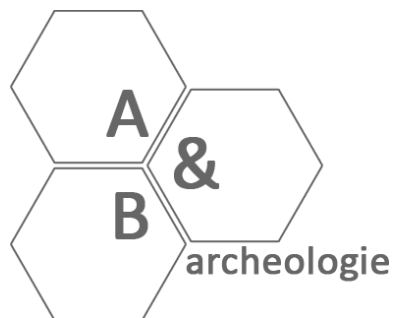
2025.027

Archeologienota Zwevezele Hille 144-146

Programma van Maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

7-4-2025

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen aan de Hille 144-146 te Zwevezele (deelgemeente van Wingene, provincie West-Vlaanderen), waarbij de oppervlakte van de betrokken percelen groter is dan 3000m² en de bodemingreep meer dan 1000m² beslaat, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het plangebied is ca. 3.730m² groot en situeert zich ten oosten van de Hille, ter hoogte van huisnummers 144-146, en ten zuiden van de Molenaarstraat te Zwevezele (deelgemeente van Wingene, provincie West-Vlaanderen). Op heden is het terrein volledig bebouwd en verhard. Langsheen de Hille en Molenaarstraat zijn zo een meergezinswoning en verschillende loodsen aanwezig. Het oostelijke terreindeel is volledig verhard en in het zuiden komen nog enkele loodsen voor.

Het plangebied was in de 18de eeuw gelegen in een landelijke omgeving met verspreide bebouwing langsheen de Hille. Op de Ferrariskaart (ca. 1777) wordt in het noordwesten van het terrein een gebouw aangegeven, terwijl de rest van het plangebied in gebruik is als landbouwgrond. In de eerste helft van de 19de eeuw wordt de bebouwing op het terrein meer centraal gesitueerd en in de tweede helft van deze eeuw lijkt geen bebouwing aanwezig te zijn geweest. Tegen de tweede helft van de 20ste eeuw is de huidige situatie, waarbij het plangebied volledig bebouwd en verhard is, tot stand gekomen.

Zwevezele behoort tot de zandleemstreek. Het reliëf in de ruime regio is vrij onregelmatig te noemen met hoogtes die matig tot sterk kunnen verschillen. De gemeente ligt in het noordelijke deel van het zandlemig plateau van Tielt. Het plateau wordt ten westen van Zwevezele ingesneden door de Jobeek en ten oosten door de Poversbeek. Beide waterlopen ontspringen op het plateau in het zuidelijke deel van Zwevezele en lopen naar het noorden uit in de Rivierbeek die zelf uitmondt in het Kanaal Gent-Oostende. Op het detail van het digitaal hoogtemodel is te zien dat het reliëf van het plangebied algemeen stijgt van west (ca. +38,4m TAW) naar oost (ca. +40,1m TAW). Centraal is in het oosten een hoger gelegen zone (ca. +40,5m TAW) aanwezig. Dit is wellicht te wijten aan de huidige inrichting van het terrein. Bodemkundig kunnen bebouwde zones en eventueel matig droge tot natte (lemige) zandbodems zonder profielontwikkeling of met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont verwacht worden..

Op archeologisch vlak zijn in de omgeving van het plangebied enkele sites gekend. Gravend onderzoek is echter nog veeleer schaars en leverde tot nog toe weinig kenniswinst op. Wel zijn er aanwijzingen dat het gebied reeds bewoond werd in de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen.

De initiatiefnemer wenst de bestaande bebouwing en verhardingen te slopen. Gezien overal verhardingen en gebouwen aanwezig zijn, is sprake van een bodemingreep die het volledige plangebied beslaat. De vergunning heeft enkel betrekking op deze sloopactiviteiten, niet op een eventuele nieuwbouw.

Het plangebied kent een eerder ongekennde archeologische verwachting. Steentijd artefactensites worden echter niet verwacht. Hiervoor zijn de landschappelijke en bodemkundige omstandigheden niet gunstig. Sites met grondsporen zouden kunnen voorkomen indien het terrein niet al te zwaar verstoord is door de huidige bebouwing. Gezien de vergunning enkel de sloop van de huidige bebouwing betreft, wordt het archeologisch niveau niet bedreigd en kunnen eventuele sites **in situ behouden** blijven. Er wordt dan ook geen verder onderzoek geadviseerd. Wel dienen enkele beperkingen in acht genomen te worden met betrekking tot de sloop. Zo mogen enkel bovengrondse structuren verwijderd worden tot op het maaiveldniveau. Vloerplaten mogen uitgebroken worden, maar kelders en funderingen dienen in de grond te blijven zitten. Zo wordt vermeden dat niet-gedocumenteerde archeologische sporen beschadigd of vernietigd raken. De ondergrondse structuren kunnen pas verwijderd worden bij een eventueel toekomstig archeologisch onderzoek indien het terrein verder ontwikkeld zal worden.